

Ghidul practic privind tratamentul fiscal al unor operațiuni efectuate de către contribuabilii care aplică Reglementările contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010, cu modificările și completările ulterioare

Potrivit prevederilor *Ordinului Băncii Naționale a României nr. 9/2010 privind aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară de către instituțiile de credit, ca bază a contabilității și pentru întocmirea de situații financiare anuale individuale, începând cu exercițiul financiar al anului 2012*, începând cu data de 1 ianuarie 2012, instituțiile de credit prevăzute de acest ordin vor ține evidența contabilă în conformitate cu tratamentele prevăzute de Standardele Internaționale de Raportare Financiară adoptate potrivit procedurii prevăzute la art. 6 paragraful 2 din Regulamentul (CE) nr. 1.606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului din 19 iulie 2002 privind aplicarea standardelor internaționale de contabilitate.

Exemplele prezentate în continuare au la bază prevederile *Reglementărilor contabile conforme cu Standardele Internaționale de Raportare Financiară, aplicabile instituțiilor de credit, aprobate prin Ordinul Băncii Naționale a României nr. 27/2010, cu modificările și completările ulterioare* (denumite în înțelesul prezentului ghid *Reglementări contabile conforme cu IFRS*) fiind destinate înțelegerii regulilor fiscale aplicabile pentru determinarea profitului impozabil.

Exemplele respective nu au caracter de reglementare. Tratamentele contabile, inclusiv conturile contabile prezentate, nu sunt exhaustive, dată fiind complexitatea operațiunilor care au loc în practică.

Exemplul I – Retratarea fondului comercial

Fondul comercial reprezintă diferența între costul de achiziție al participației dobândite și valoarea părții din activele nete achiziționate.

La data de 01 mai 2010 instituția de credit X prezintă următoarea situație cu privire la fondul comercial:

- costul de achiziție: 12.000 lei
 - valorile nete de la data achiziției ale activelor identificabile dobândite și ale datoriilor asumate (evaluate la valoarea justă): 10.000 lei
- a) la data de 01 mai 2010 (data achiziției), instituția de credit X înregistrează potrivit prevederilor reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, fondul comercial pozitiv în valoare de 2.000 lei.
- b) înregistrarea lunară a amortizării fondului comercial (potrivit prevederilor reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, fondul comercial se amortizează contabil, de regulă, pe o perioadă de maxim 5 ani).

Amortizare: $2.000 \text{ lei} : 5 \text{ ani} = 400 \text{ lei/anual}$; $400 : 12 = 33,33 \text{ lei/lunar}$.

Din punct de vedere fiscal: în conformitate cu prevederile art. 24 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, fondul comercial nu se amortizează. Astfel, cheltuielile înregistrate cu amortizarea fondului comercial reprezintă cheltuieli nedeductibile la calculul profitului impozabil.

- c) testarea anuală a fondului comercial pentru depreciere, la data de 31.12.2010.

Se constată o depreciere a fondului comercial în valoare de 1.000 lei. Astfel, potrivit prevederilor reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, se înregistrează cheltuieli cu ajustările pentru deprecierea fondului comercial în valoare de 1.000 lei.

Din punct de vedere fiscal: în conformitate cu prevederile art. 22 alin. (1) coroborate cu prevederile art. 24 alin. (4) lit. c) din Codul fiscal, cheltuielile cu ajustările pentru deprecierea fondului comercial reprezintă cheltuieli nedeductibile la calculul profitului impozabil.

- d) testarea anuală a fondului comercial pentru depreciere, la data de 31.12.2011. Se constată necesitatea diminuării ajustărilor pentru deprecierea fondului comercial cu valoarea de 700 lei. Astfel, din punct de vedere contabil, potrivit prevederilor reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, se înregistrează venituri din ajustările pentru deprecierea fondului comercial în valoare de 700 lei.

Din punct de vedere fiscal: în conformitate cu prevederile art. 20 lit. c) din Codul fiscal, veniturile din ajustările pentru deprecierea fondului comercial sunt venituri neimpozabile, deoarece reprezintă anularea cheltuielilor cu ajustările pentru deprecierea fondului comercial care au fost nedeductibile la momentul înregistrării în contabilitate.

Operațiuni efectuate la momentul retratării la data de 01.01.2012

În situația în care, fondul comercial recunoscut în situațiile individuale, conform reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, îndeplinește în continuare condițiile de recunoaștere potrivit prevederilor IFRS, la momentul retratării se pot efectua următoarele operațiuni:

1. Conform IFRS, fondul comercial nu se amortizează, ci se testează pentru depreciere. Astfel, la momentul retratării anularea amortizării cumulate se regăsește în rezultatul reportat, contul 58172 "Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație".

Din punct de vedere fiscal: sumele care provin din anularea unor cheltuieli pentru care nu s-a acordat deducere, nu reprezintă elemente similare veniturilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. c) pct. 4 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

2. Conform IFRS, pierderile din deprecierea fondului comercial nu sunt reluate într-o perioadă ulterioară. Astfel, la momentul retratării anularea diminuării ajustărilor pentru deprecierea fondului comercial se regăsește în rezultatul reportat, contul 58172 "Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație".

Din punct de vedere fiscal: sumele care provin din anularea unor venituri care au reprezentat venituri neimpozabile nu reprezintă elemente similare cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. c) pct. 5 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Exemplul II – Provizioane specifice

Cazul 1. O instituție de credit – persoană juridică română deține un portofoliu total de credite de 250.000.000 lei.

Soldul inițial al contului 995 „Filtre prudențiale”¹ la data de 01.01.2012 reprezentat de diferențele pozitive constatate la această dată între ajustările prudențiale de valoare/ pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 conform reglementărilor BNR și ajustările pentru depreciere determinate potrivit IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii, poate fi diferit de valoarea înregistrată la 01.01.2012 în soldul creditor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice”² din cauza metodologiilor diferite de calcul, putând astfel rezulta trei cazuri:

- 1.1 Soldul inițial al filtrelor prudențiale este mai mare decât soldul creditor al contului 58171 „Rezultat reportat din provizioane specifice” (dacă ajustările prudențiale de valoare/ pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile sunt mai mari decât provizioanele constituite conform Regulamentului BNR nr.3/2009 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, cu modificările și completările ulterioare);
- 1.2 Soldul inițial al filtrelor prudențiale este mai mic decât soldul creditor al contului 58171 „Rezultat reportat din provizioane specifice” (dacă ajustările prudențiale de valoare/ pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile sunt mai mici decât provizioanele constituite conform Regulamentului BNR nr.3/2009);
- 1.3 Soldul inițial al filtrelor prudențiale este egal cu soldul creditor al contului 58171 „Rezultat reportat din provizioane specifice” (dacă ajustările prudențiale de valoare/ pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile sunt egale cu provizioanele constituite conform Regulamentului BNR nr.3/2009).

¹ Conform prevederilor pct. 204 din Reglementările contabile conforme cu IFRS, conținutul contului este următorul: *“995 -filtre prudențiale reprezentând diferențele pozitive dintre ajustările prudențiale de valoare/pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 și ajustările pentru depreciere determinate potrivit IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii.”*

² Conform prevederilor pct. 204 din Reglementările contabile conforme cu IFRS, conținutul contului este următorul: *“58171 - rezultatul reportat provenit din ajustările cerute de implementarea IFRS ca bază a contabilității reprezentând diferențele nete dintre valoarea provizioanelor specifice, aferente fiecărui element pentru care au fost constituite respectivele provizioane specifice, determinate la data de 31 decembrie 2011 potrivit Regulamentului Băncii Naționale a României nr. 3/2009 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, cu modificările și completările ulterioare, și ajustările pentru depreciere evidențiate la data de 1 ianuarie 2012 potrivit prevederilor IFRS, aferente fiecărui element pentru care au fost constituite provizioane specifice.”*

Cazul 1.1

În acest exemplu, diferența dintre valoarea soldului inițial al filtrelor prudențiale calculate la data de 01.01.2012 și valoarea sumei înregistrate la data de 01.01.2012 în soldul creditor al contului 58171 «Rezultatul reportat din provizioane specifice», aferentă creditelor existente în sold la data de 31.12.2011 este pozitivă, de 10.000.000 lei. Evoluția ajustărilor pentru depreciere determinate conform IFRS și a ajustărilor prudențiale de valoare/pierderi așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012, este prezentată în tabelul următor:

Tabelul nr. 1

-lei-

Data	Ajustări pentru depreciere IFRS	Provizioane specifice R3/2009 ³	Ajustări prudențiale de valoare/pierderi așteptate R11/2011 ⁴ , R16/2012 ⁵ și R15/20/2006 ⁶	Sold 58171 Rezultatul reportat din provizioane specifice	Sold Filtre prudențiale - Total	Parte componentă a soldului filtrelor prudențiale	Variație filtre prudențiale – curente <i>Analitic extranbilantier distinct</i>	Efect fiscal filtre prudențiale	
	total credite	total credite	total credite	creditor	creditor	creditor	-debitor/ +creditor	Trimestrial	Anual
31.12.2011		175.000.000	-	-	-	-	-	-	-
01.01.2012	100.000.000	-	185.000.000	75.000.000	85.000.000	75.000.000	-	-	-
31.03.2012	105.000.000	-	192.000.000	-	87.000.000	-	2.000.000	(10.000.000 + 2.000.000): elemente similare cheltuielilor	
30.06.2012	113.000.000	-	185.000.000	-	72.000.000	-	(15.000.000)	12.000.000: elemente similare veniturilor 3.000.000: fără impact fiscal	-
.....									
31.12.2012	117.000.000	-	180.000.000	-	63.000.000	-	(9.000.000)	9.000.000: fără impact fiscal	22.000.000: fără impact fiscal
31.12.2013	120.000.000	-	196.000.000	-	76.000.000	-	13.000.000	*)	12.000.000: fără impact fiscal (1.000.000): elemente similare cheltuielilor

³ Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 3/2009 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și constituirea, regularizarea și utilizarea provizioanelor specifice de risc de credit, cu modificările și completările ulterioare.

⁴ Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 11/2011 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și determinarea și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare, așa cum a fost modificat și completat prin Ordinul BNR nr. 26/ 2011 privind unele dispoziții de aplicare a cerințelor de prudență bancară în contextul modificărilor legislative legate de implementarea Standardelor internaționale de raportare financiară la nivel individual ce intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2012, cu aplicabilitate până la data de 19.12.2012.

⁵ Regulamentul Băncii Naționale a României nr. 16/2012 privind clasificarea creditelor și plasamentelor, precum și determinarea și utilizarea ajustărilor prudențiale de valoare, cu aplicabilitate începând cu data de 20.12.2012.

⁶ Regulamentul Băncii Naționale a României și al Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare nr. 15/20/2006 privind tratamentul riscului de credit pentru instituțiile de credit și firmele de investiții potrivit abordării bazate pe modele interne de rating, cu modificările și completările ulterioare.

Operațiuni efectuate la momentul retratării la data de 01.01.2012

- anularea provizioanelor specifice constituite conform Regulamentului BNR nr. 3/2009 prin intermediul creditului contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice”; și
- înlocuirea acestora cu ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS, prin intermediul debitului contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice”:

Provizioane specifice conform Regulamentului BNR nr.3/2009 (a)	175.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS (b)</u>	<u>100.000.000 lei</u>
Diferența (sold creditor 58171) (a) - (b)	75.000.000 lei

În conformitate cu prevederile art.19³ lit. a) pct. 1 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, diferența reflectată în soldul creditor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice” este tratată ca rezervă, aceasta urmând să fie impozitată potrivit art. 22 alin. (5) din același act normativ.

De asemenea, potrivit Reglementărilor contabile conforme cu IFRS, se înregistrează în contul 995 „Filtre prudențiale”, diferențele pozitive dintre ajustările prudențiale de valoare/pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 și ajustările pentru depreciere determinate conform IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii (suma de 85.000.000 lei).

Operațiuni din aplicarea efectivă a IFRS

La data de 31.03.2012

În sensul prevederilor Reglementărilor contabile conforme cu IFRS, filtrele prudențiale reprezintă diferențele pozitive dintre ajustările prudențiale de valoare/pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 și ajustările pentru depreciere determinate potrivit IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii.

Ajustări prudențiale de valoare/pierderi așteptate (a)	192.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS (b)</u>	<u>105.000.000 lei</u>
Filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR (a) – (b)	87.000.000 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea impozitului pe profit, se aplică următoarele:

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul Fiscal și a prevederilor punctului 53¹ din Normele metodologice date în aplicarea Titlului II – Impozitul pe profit, instituția de credit deduce la calculul profitului impozabil:

- creșterea ajustărilor pentru deprecieri determinate conform IFRS în sumă de 5.000.000 lei;
- diferența pozitivă de 10.000.000 lei dintre soldul inițial al filtrelor prudentiale calculate la 01.01.2012 (85.000.000 lei) și suma înregistrată la data de 01.01.2012 în soldul creditor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice” (75.000.000 lei);
- filtrele prudentiale calculate începând cu 01.01.2012, în cazul prezentat suma de 2.000.000 lei, reprezentând diferența dintre filtrul prudential potrivit reglementărilor BNR în suma de 87.000.000 lei și soldul inițial al filtrului prudential calculat la 01.01.2012 în sumă de 85.000.000 lei.

La 30.06.2012

Ajustări prudentiale de valoare/pierderi așteptate (a)	185.000.000 lei
<u>Ajustări pentru deprecieri determinate conform IFRS (b)</u>	<u>113.000.000 lei</u>
Filtre prudentiale potrivit reglementărilor BNR (a)-(b)	72.000.000 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea impozitului pe profit, se aplică următoarele:

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul Fiscal, instituția de credit deduce, cumulat, la calculul profitului impozabil ajustările pentru deprecieri determinate conform IFRS în sumă de 13.000.000 lei (5.000.000 lei trim. I + 8.000.000 lei trim. II);

La 30.06.2012, filtrele prudentiale se reduc de la 87.000.000 lei la 72.000.000 lei, rezultând o reluare de 15.000.000 lei. La calculul impozitului pe profit curent la 30.06.2012, conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul fiscal, instituția de credit va trata suma de 15.000.000 lei astfel:

- suma de 12.000.000 lei care corespunde unei reduceri a filtrelor prudentiale de la 87.000.000 lei la 75.000.000 lei și care a fost dedusă la nivelul trimestrului I reprezintă element similar veniturilor;
- suma de 3.000.000 lei care corespunde unei reduceri a filtrelor prudentiale până la 72.000.000 lei, sub nivelul sumei înregistrate la data de 01.01.2012 în soldul creditor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice” (75.000.000 lei) este fără impact fiscal.

La 31.12.2012

Ajustări prudențiale de valoare/pierderi așteptate (a)	180.000.000 lei
<u>Ajustări pentru deprecieri determinate conform IFRS (b)</u>	<u>117.000.000 lei</u>
Filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR (a)-(b)	63.000.000 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea impozitului pe profit, se aplică următoarele:

- conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul Fiscal, instituția de credit deduce, cumulat, la calculul profitului impozabil ajustările pentru deprecieri determinate conform IFRS în sumă de 17.000.000 lei (5.000.000 lei trim. I + 8.000.000 lei trim. II + 4.000.000 lei trim. IV);
- reducerea filtrelor prudențiale de la 72.000.000 lei la 63.000.000 lei nu va avea impact fiscal deoarece reprezintă, de asemenea, o reducere sub nivelul sumei înregistrate la data de 01.01.2012 în soldul creditor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice” (75.000.000 lei).

În cazul contribuabililor care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial, se aplică următoarele:

- conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul Fiscal, instituția de credit deduce la calculul profitului impozabil creșterea ajustărilor pentru deprecieri determinate conform IFRS în sumă de 17.000.000 lei;
- sumă de 22.000.000 lei care corespunde unei reduceri a filtrelor prudențiale de la 85.000.000 lei la 63.000.000 lei este fără impact fiscal.

La 31.12.2013

Ajustări prudențiale de valoare/pierderi așteptate (a)	196.000.000 lei
<u>Ajustări pentru deprecieri determinate conform IFRS (b)</u>	<u>120.000.000 lei</u>
Filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR (a)-(b)	76.000.000 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial, se aplică următoarele:

- conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul Fiscal, instituția de credit deduce la calculul profitului impozabil creșterea ajustărilor pentru deprecieri determinate conform IFRS în sumă de 3.000.000 lei;

- creșterea filtrului prudențial de la 63.000.000 lei la 76.000.000 lei se va trata după cum urmează:
 - suma de 12.000.000 lei nu va avea impact fiscal deoarece reprezintă o creștere a filtrelor prudențiale până la nivelul sumei înregistrate la data de 01.01.2012 în soldul creditor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice” (75.000.000 lei);
 - suma de 1.000.000 lei reprezintă creșterea filtrelor prudențiale peste nivelul sumei înregistrate la data de 01.01.2012 în soldul creditor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice” (75.000.000 lei) și va fi considerată element similar cheltuielilor la calculul profitului impozabil.

*) În cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea profitului impozabil, se va analiza impactul fiscal al ajustărilor pentru depreciere determinate conform IFRS și al filtrelor prudențiale la nivelul fiecărui trimestru urmărind raționamentul prezentat pentru anul 2012.

Cazul 1.2

În acest exemplu, diferența dintre valoarea soldului inițial al filtrelor prudențiale calculate la data de 01.01.2012 și valoarea sumei reflectate la 01.01.2012 în soldul creditor al contului 58171 "Rezultatul reportat din provizioane specifice", aferentă creditelor existente în sold la data de 31.12.2011 este negativă, de 20.000.000 lei. Evoluția ajustărilor pentru depreciere determinate conform IFRS și a ajustărilor prudențiale de valoare / pierderi așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012, este prezentată în tabelul următor:

Tabelul nr. 2

-lei-

Data	Ajustări pentru depreciere IFRS	Provizioane specifice R3/2009	Ajustări prudențiale de valoare/ pierderi așteptate R11/2011, R16/ 2012 și R15/20/2006	Sold 58171 Rezultatul reportat din provizioane specifice	Sold Filtre prudențiale- Total	Parte componentă a soldului filtrelor prudențiale	Variație filtre prudențiale – curente <i>Analitic extranbilanțier distinct</i>	Efect fiscal filtre prudențiale	
								Trimestrial	Anual
	total credite	total credite	total credite	creditor	creditor	creditor	-debitor/ +creditor		
31.12.2011		175.000.000	-	-	-	-	-	-	-
01.01.2012	100.000.000	-	155.000.000	75.000.000	55.000.000	55.000.000	-		-
31.03.2012	105.000.000	-	162.000.000	-	57.000.000		2.000.000	2.000.000: fără impact fiscal	-
30.06.2012	113.000.000	-	169.000.000	-	56.000.000		(1.000.000)	1.000.000: fără impact fiscal	-
.....									
31.12.2012	117.000.000	-	197.000.000	-	80.000.000		24.000.000	19.000.000: fără impact fiscal (5.000.000): elemente similare cheltuielilor	20.000.000: fără impact fiscal 5.000.000: elemente similare cheltuielilor
31.12.2013	120.000.000	-	193.000.000	-	73.000.000		(7.000.000)	*)	5.000.000: elemente similare veniturilor 2.000.000: fără impact fiscal

Operațiuni efectuate la momentul retratării la data de 01.01.2012

- anularea provizioanelor specifice constituite conform Regulamentului BNR nr. 3/2009 prin intermediul creditului contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice”; și
- înlocuirea acestora cu ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS, prin intermediul debitului contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice”:

Provizioane specifice conform Regulamentului nr. 3/2009 (a)	175.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS (b)</u>	<u>100.000.000 lei</u>
Diferența (sold creditor 58171) (a) - (b)	75.000.000 lei

În conformitate cu prevederile art. 19³ lit. a) pct. 1 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, diferența reflectată în soldul creditor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice” este tratată ca rezervă, aceasta urmând să fie impozitată potrivit art. 22 alin. (5) din același act normativ.

De asemenea, potrivit Reglementărilor contabile conforme cu IFRS, se înregistrează în contul 995 „Filtre prudențiale”, diferențele pozitive dintre ajustările prudențiale de valoare/pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 și ajustările pentru depreciere determinate conform IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii (suma de 55.000.000 lei).

Pentru situația ilustrată în acest caz, având în vedere că soldul inițial este de 55.000.000 lei, iar suma înregistrată în soldul creditor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice” este de 75.000.000 lei, referința pentru deducerea/impozitarea filtrelor prudențiale este suma de 75.000.000 lei. Astfel:

- creșterea filtrelor prudențiale de la 55.000.000 lei până la 75.000.000 lei este fără impact fiscal;
- creșterea filtrelor prudențiale peste 75.000.000 lei este element similar cheltuielilor;
- reducerea filtrelor prudențiale până la 75.000.000 lei este element similar veniturilor;
- reducerea filtrelor prudențiale sub 75.000.000 lei este fără impact fiscal.

Operațiuni din aplicarea efectivă a IFRS

La data de 31.03.2012

Potrivit Reglementărilor contabile conforme cu IFRS, filtrele prudentiale reprezintă diferențele pozitive dintre ajustările prudentiale de valoare/pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 și ajustările pentru depreciere determinate potrivit IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii.

Ajustări prudentiale de valoare/pierderi așteptate (a)	162.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS (b)</u>	<u>105.000.000 lei</u>
Filtre prudentiale potrivit reglementărilor BNR (a) – (b)	57.000.000 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea impozitului pe profit, se aplică următoarele:

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul Fiscal și prevederilor punctului 53¹ din Normele metodologice date în aplicarea Titlului II – Impozitul pe profit, instituția de credit deduce la calculul profitului impozabil creșterea ajustărilor pentru depreciere determinate conform IFRS în sumă de 5.000.000 lei.

Filtrele prudentiale, în cazul prezentat suma de 2.000.000 lei, reprezentând creșterea filtrelor prudentiale de la 55.000.000 lei până la 57.000.000 lei este fără impact fiscal, fiind sub nivelul de referință de 75.000.000 lei.

La 30.06.2012

Ajustări prudentiale de valoare/pierderi așteptate (a)	169.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS (b)</u>	<u>113.000.000 lei</u>
Filtre prudentiale potrivit reglementărilor BNR (a)-(b)	56.000.000 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea impozitului pe profit, se aplică următoarele:

Conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul Fiscal, instituția de credit deduce, cumulat, la calculul profitului impozabil ajustările pentru depreciere determinate conform IFRS în sumă de 13.000.000 lei (5.000.000 lei trim. I + 8.000.000 lei trim. II).

La 30.06.2012, filtrele prudentiale se reduc de la 57.000.000 lei la 56.000.000 lei, rezultând o reluare de 1.000.000 lei. La calculul impozitului pe profit curent la 30.06.2012, această sumă de 1.000.000 lei este fără impact fiscal întrucât nu a fost element similar cheltuielilor la nivelul trimestrului I.

La 31.12.2012

Ajustări prudențiale de valoare/pierderi așteptate (a)	197.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS (b)</u>	<u>117.000.000 lei</u>
Filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR (a)-(b)	80.000.000 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea impozitului pe profit, se aplică următoarele:

- conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d') din Codul Fiscal, instituția de credit deduce, cumulat, la calculul profitului impozabil ajustările pentru depreciere determinate conform IFRS în sumă de 17.000.000 lei (5.000.000 lei trim. I + 8.000.000 lei trim. II + 4.000.000 lei trim. IV);
- creșterea filtrelor prudențiale de la 56.000.000 lei la 80.000.000 lei este tratată după cum urmează:
 - suma de 19.000.000 lei care corespunde unei creșteri a filtrelor prudențiale de la 56.000.000 lei la 75.000.000 lei este fără impact fiscal;
 - suma de 5.000.000 lei care corespunde unei creșteri a filtrelor prudențiale de la 75.000.000 lei la 80.000.000 lei reprezintă element similar cheltuielilor.

În cazul contribuabililor care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial, se aplică următoarele:

- conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d') din Codul Fiscal, instituția de credit deduce la calculul profitului impozabil creșterea ajustărilor pentru depreciere determinate conform IFRS în sumă de 17.000.000 lei;
- creșterea filtrelor prudențiale de la 55.000.000 lei la 80.000.000 lei este tratată după cum urmează:
 - suma de 20.000.000 lei care corespunde unei creșteri a filtrelor prudențiale de la 55.000.000 lei la 75.000.000 lei este fără impact fiscal;
 - suma de 5.000.000 lei care corespunde unei creșteri a filtrelor prudențiale de la 75.000.000 lei la 80.000.000 lei reprezintă element similar cheltuielilor.

La 31.12.2013

Ajustări prudențiale de valoare/pierderi așteptate (a)	193.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS (b)</u>	<u>120.000.000 lei</u>
Filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR (a)-(b)	73.000.000 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial, se aplică următoarele:

- conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d') din Codul Fiscal, instituția de credit deduce la calculul profitului impozabil creșterea ajustărilor pentru depreciere determinate conform IFRS în sumă de 3.000.000 lei;
- reducerea filtrelor prudențiale de la 80.000.000 lei la 73.000.000 lei se va trata după cum urmează:
 - suma de 5.000.000 lei este element similar veniturilor deoarece reprezintă reducerea filtrelor prudențiale, anterior deduse, până la nivelul de 75.000.000 lei;
 - suma de 2.000.000 lei este fără impact fiscal deoarece reprezintă reducerea filtrelor prudențiale sub nivelul de 75.000.000 lei.

*) În cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea profitului impozabil, se va analiza impactul fiscal al ajustărilor pentru depreciere determinate conform IFRS și al filtrelor prudențiale la nivelul fiecărui trimestru urmărind raționamentul prezentat pentru anul 2012.

Cazul 1.3

În acest caz, soldul inițial al filtrelor prudențiale și soldul creditor al contului 58171 „Rezultat reportat din provizioane specifice” sunt egale. Analiza fiscală se va efectua utilizând raționamentul din cadrul exemplelor prezentate la cazurile 1.1 și 1.2.

Evoluția ajustărilor pentru depreciere determinate conform IFRS și a ajustărilor prudențiale de valoare / pierderi așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012, precum și tratamentul fiscal aferent, sunt prezentate în tabelul următor:

Tabelul nr. 3

-lei-

Data	Ajustări pentru depreciere IFRS	Provizioane specifice R3/2009	Sold 58171 Rezultatul reportat din provizioane specifice	Ajustări prudențiale de valoare/ pierderi așteptate R11/2011, R16/2012 și R15/20/2006	Sold Filtre prudențiale - Total	Parte componentă a soldului filtrelor prudențiale	Variație filtre prudențiale curent Analitic extrabilantier	Efect fiscal filtre prudențiale	
								Trimestrial	Anual
	total credite	total credite	creditor	total credite	creditor	creditor	-debitor/ +creditor		
31.12.2011		175.000.000		-	-	-	-	-	-
01.01.2012	100.000.000	-	75.000.000	175.000.000	75.000.000	75.000.000	-	--	--
31.03.2012	105.000.000	-		192.000.000	87.000.000		12.000.000	(12.000.000): elemente similare cheltuielilor	
30.06.2012	113.000.000	-		185.000.000	72.000.000		(15.000.000)	12.000.000: elemente de similare veniturilor 3.000.000: fără impact fiscal	
31.12.2012	117.000.000	-		180.000.000	63.000.000		(9.000.000)	9.000.000: fără impact fiscal	12.000.000 fără impact fiscal
31.12.2013	120.000.000	-		196.000.000	76.000.000		13.000.000	*)	12.000.000 fără impact fiscal (1.000.000): elemente similare cheltuielilor

*) La 31.12.2013 în cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea profitului impozabil, se va analiza impactul fiscal al ajustărilor pentru depreciere determinate conform IFRS și al filtrelor prudențiale la nivelul fiecărui trimestru urmărind raționamentul prezentat pentru anul 2012.

Cazul 2. O instituție de credit – persoană juridică română deține un portofoliu total de credite de 150.000.000 lei.

La data de 1 ianuarie 2012 instituția de credit înregistrează o valoare a ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS mai mare decât valoarea ajustărilor prudențiale de valoare/ pierderilor așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 conform reglementărilor BNR, astfel încât nu se constituie filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR. În funcție de evoluția ulterioară a diferenței respective pot rezulta două cazuri:

- 2.1 Valoarea ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS rămâne în continuare mai mare decât valoarea ajustărilor prudențiale de valoare/ pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile, astfel încât nu se vor constitui filtre prudențiale;
- 2.2 Valoarea ajustărilor prudențiale de valoare/ pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile ulterior datei de 1 ianuarie 2012 este mai mare decât valoarea ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS, astfel încât instituția de credit va constitui filtre prudențiale.

Cazul 2.1

În acest caz, la data de 1 ianuarie 2012 instituția de credit înregistrează o valoare a ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS mai mare decât valoarea ajustărilor prudențiale de valoare/pierderilor așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 conform reglementărilor BNR, astfel încât nu se constituie filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR. Ulterior, valoarea ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS rămâne mai mare decât valoarea ajustărilor prudențiale de valoare/pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile, astfel încât nu se vor constitui filtre prudențiale.

Tabelul nr. 4

- lei -

Data	Ajustări pentru depreciere IFRS	Provizioane specifice R3/2009	Ajustări prudențiale de valoare/ pierderi așteptate R11/2011, R16/2012 și R15/20/2006	Sold cont 58171 Rezultatul reportat din provizioane specifice	Sold filtre prudențiale Total	Parte componenta a soldului filtrelor prudențiale	Variație filtre prudențiale curente <i>Analitic extrabilanțier distinct</i>
	total credite	total credite	total credite	debitor	creditor	creditor	-debitor/ +creditor
31.12.2011	-	85.000.000	-	-	-	-	-
01.01.2012	100.000.000	-	85.000.000	(15.000.000)	-	-	-
31.12.2012	110.000.000	-	90.000.000	(15.000.000)	-	-	-
31.12.2013	125.000.000	-	100.000.000	(15.000.000)	-	-	-

Operațiuni efectuate la momentul retratării la data de 01.01.2012

- anularea provizioanelor specifice de risc de credit constituite conform Regulamentului BNR nr. 3/2009 prin intermediul creditului contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice”; și
- înlocuirea acestora cu ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS prin intermediul debitului contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice”

Provizioane specifice conform Regulamentului 3/2009 (a)	85.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS (b)</u>	<u>100.000.000 lei</u>
Diferența (sold debitor 58171) (a) – (b)	(15.000.000) lei

În conformitate cu prevederile art. 19³ lit. a) pct. 2 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, diferența reflectată în soldul debitor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice” reprezintă element similar cheltuielilor, în mod eșalonat, în tranșe egale, pe o perioadă de 3 ani.

Operațiuni din aplicarea efectivă a IFRS

La 31.12.2012

Potrivit Reglementărilor contabile conforme cu IFRS, nu se constituie filtre prudențiale întrucât diferența dintre ajustările prudențiale de valoare/pierderile așteptate și ajustările pentru depreciere determinate potrivit IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii este negativă.

Ajustări prudențiale de valoare/pierderi așteptate	90.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS</u>	<u>110.000.000 lei</u>
Filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR	0 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul de declarare și plată a impozitului pe profit, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial, se aplică următoarele:

- conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul fiscal, instituția de credit deduce cheltuielile cu ajustările pentru depreciere determinate conform IFRS în sumă de 10.000.000 lei.
- suma de 5.000.000 lei se deduce ca element similar cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. a) pct. 2 din Codul fiscal.

La data de 31.12.2012 în cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea profitului impozabil, se va analiza impactul fiscal al ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS la

nivelul fiecărui trimestru. De asemenea, suma de 5.000.000 lei se deduce ca element similar cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. a) pct. 2 din Codul fiscal.

La 31.12.2013

Întrucât diferența dintre ajustările prudențiale de valoare/pierderile așteptate și ajustările pentru depreciere determinate potrivit IFRS este negativă, nu se recunoaște filtru prudențial:

Ajustări prudențiale de valoare/pierderi așteptate	100.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS</u>	<u>125.000.000 lei</u>
Filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR	0 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial, se aplică următoarele:

- conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul fiscal, instituția de credit deduce cheltuielile cu ajustările pentru depreciere determinate conform IFRS în sumă de 15.000.000 lei.
- suma de 5.000.000 lei se deduce ca element similar cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. a) pct. 2 din Codul fiscal.

La data de 31.12.2013 în cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea profitului impozabil, se va analiza impactul fiscal al ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS la nivelul fiecărui trimestru. De asemenea, suma de 5.000.000 lei se deduce ca element similar cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. a) pct. 2 din Codul fiscal.

Cazul 2.2

În acest caz, la data de 1 ianuarie 2012 instituția de credit înregistrează o valoare a ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS mai mare decât valoarea ajustărilor prudențiale de valoare/ pierderilor așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 conform reglementărilor BNR, astfel încât nu se constituie filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR. La 31 decembrie 2013, valoarea ajustărilor prudențiale de valoare/ pierderilor așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile este mai mare decât valoarea ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS, astfel încât se vor constitui filtre prudențiale la această dată.

Tabelul nr. 5

-lei-

Data	Ajustări pentru depreciere IFRS	Provizioane specifice R3/2009	Ajustări prudențiale de valoare/ pierderi așteptate R11/2011, R16/2012 și R15/20/2006	Sold debitor cont 58171 Rezultatul reportat din provizioane specifice	Sold filtre prudențiale Total	Parte componentă a soldului filtrelor prudențiale	Variație filtre prudențial curente Analitic extrabilantier
	total credite	total credite	total credite		creditor	creditor	-debitor/ +creditor
31.12.2011	-	85.000.000	-	-	-	-	-
01.01.2012	100.000.000	-	85.000.000	(15.000.000)	-	-	-
31.12.2012	110.000.000	-	90.000.000	(15.000.000)	-	-	-
31.12.2013	125.000.000	-	140.000.000	(15.000.000)	15.000.000	-	15.000.000

Operațiuni efectuate la momentul retratării la data de 01.01.2012

- anularea provizioanelor specifice de risc de credit constituite conform Regulamentului BNR nr. 3/2009 prin intermediul creditului contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice”; și
- înlocuirea acestora cu ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS prin intermediul debitului contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice”

Provizioane specifice conform Regulamentului nr. 3/2009 (a)	85.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS (b)</u>	<u>100.000.000 lei</u>
Diferența (sold debitor 58171) (a) – (b)	(15.000.000) lei

În conformitate cu prevederile art. 19³ lit. a) pct. 2 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, diferența reflectată în soldul debitor al contului 58171 „Rezultatul reportat din provizioane specifice” reprezintă element similar cheltuielilor, în mod eșalonat, în tranșe egale, pe o perioadă de 3 ani.

Operațiuni din aplicarea efectivă a IFRS

La 31.12.2012

Potrivit Reglementărilor contabile conforme cu IFRS, nu se constituie filtre prudențiale întrucât diferența dintre ajustările prudențiale de valoare/pierderile așteptate și ajustările pentru depreciere determinate potrivit IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii este negativă.

Ajustări prudențiale de valoare/pierderi așteptate	90.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere conform IFRS</u>	<u>110.000.000 lei</u>
Filtre prudențiale potrivit reglementărilor BNR	0 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial, se aplică următoarele:

- conform prevederilor art. 22 alin. (1) lit. d¹) din Codul fiscal, instituția de credit deduce cheltuielile cu ajustările pentru depreciere determinate conform IFRS în sumă de 10.000.000 lei.
- suma de 5.000.000 lei se deduce ca element similar cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. a) pct. 2 din Codul fiscal.

La data de 31.12.2012 în cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit pentru determinarea profitului impozabil se va analiza impactul fiscal al ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS la nivelul fiecărui trimestru. De asemenea, suma de 5.000.000 lei se deduce ca element similar cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. a) pct. 2 din Codul fiscal.

La 31.12.2013

Potrivit Reglementărilor contabile conforme cu IFRS, filtrele prudentiale reprezintă diferențele pozitive dintre ajustările prudentiale de valoare/pierderile așteptate determinate pe baza metodologiilor aplicabile începând cu exercițiul financiar al anului 2012 și ajustările pentru depreciere determinate potrivit IFRS, corespunzătoare activelor financiare care intră sub incidența respectivelor metodologii.

Ajustări prudentiale de valoare/pierderi așteptate (a)	140.000.000 lei
<u>Ajustări pentru depreciere determinate conform IFRS (b)</u>	<u>125.000.000 lei</u>
Filtre prudentiale potrivit reglementărilor BNR (a) – (b)	15.000.000 lei

În cazul contribuabililor care aplică sistemul anual de declarare și plată a impozitului pe profit, cu plăți anticipate, efectuate trimestrial, se aplică următoarele:

- conform prevederilor art. 22 alin.(1) lit. d¹) din Codul fiscal, instituția de credit deduce cheltuielile cu ajustările pentru depreciere determinate conform IFRS în sumă de 15.000.000 lei.
- suma de 5.000.000 lei se deduce ca element similar cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit.a) pct. 2 din Codul fiscal.
- suma de 15.000.000 lei reprezentând filtrele prudentiale se deduce, în conformitate cu prevederile art. 22 alin.(1) lit. d¹) din Codul fiscal.

La data de 31.12.2013 în cazul contribuabililor care aplică sistemul trimestrial de declarare și plată a impozitului pe profit, pentru determinarea profitului impozabil, se va analiza impactul fiscal al ajustărilor pentru depreciere determinate potrivit IFRS și al filtrelor prudentiale la nivelul trimestrului în care acestea se constituie. De asemenea, suma de 5.000.000 lei se deduce ca element similar cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. a) pct. 2 din Codul fiscal.

Exemplul III – Active financiare disponibile în vederea vânzării

La data de 31 decembrie 2011 o instituție de credit are în portofoliul de titluri clasificate ca și active financiare disponibile pentru vânzare (titluri de plasament conform reglementărilor contabile conforme cu directivele europene), concretizate în obligațiuni corporatiste (instrumente de datorie) emise de compania X în decembrie 2009. Costul unitar de achiziție a acestor obligațiuni la data respectivă a fost de 760 U.M.

Valoarea nominală a obligațiunii (suma care se rambursează de emitent la scadență) este de 1.000 U.M. iar cuponul de 6% este plătit anual. Maturitatea acestor obligațiuni este la 31 decembrie 2015.

La data de 31.12.2011, în evidența instituției de credit aceste active financiare erau trecute la prețul de achiziție.

Valoarea de piață a acestor titluri la 31.12.2011 este de 960 U.M., iar la finele anului 2012 valoarea de piață scade la 750 U.M.

Scăderea semnificativă a valorii juste a obligațiunilor la 31.12.2012 îndeplinește caracteristicile unei deprecieri, compania emitentă confruntându-se cu dificultăți financiare majore în onorarea angajamentelor de plată.

Operațiuni efectuate la momentul retratării la data de 01.01.2012

A. Înregistrarea diferențelor din evaluarea portofoliului

1. Diferența favorabilă din evaluarea la valoarea justă a titlurilor clasificate ca active financiare disponibile în vederea vânzării, se evidențiază prin alte elemente ale rezultatului global, fără a afecta rezultatul reportat la retratare.

Din punct de vedere fiscal această operațiune nu generează impact fiscal.

2. În cazul în care valoarea de justă a titlurilor clasificate ca și active financiare disponibile pentru vânzare evoluează nefavorabil între data achiziției și 31.12.2011, la momentul retratării se efectuează următoarele operațiuni:

- a) anularea ajustărilor pentru deprecierea titlurilor și altor active financiare prin creditul contului 58172 “Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea de inflație”;

Din punct de vedere fiscal: potrivit prevederilor art. 19³ lit.c) pct. 4 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sumele care provin din anularea unor cheltuieli pentru care nu s-a acordat deducere nu reprezintă elemente similare veniturilor.

- b) înregistrarea modificării valorii juste prin alte elemente ale rezultatului global.

Din punct de vedere fiscal această operațiune nu generează impact fiscal.

B. Tratatamentul fiscal al ajustării veniturilor din dobânzi calculate până la 31.12.2011 prin utilizarea metodei liniare, urmare a aplicării retrospective a metodei dobânzii efective

1. Diferențele dintre metoda liniară și metoda dobânzii efective, aferentă titlurilor aflate în sold la 31.12.2011, înregistrate în creditul contului 58172 "Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație", se vor trata astfel:

Din punct de vedere fiscal: potrivit prevederilor art. 19³ lit. c) pct. 2 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sumele reprezentând elemente de natura veniturilor înregistrate suplimentar sunt elemente similare veniturilor.

2. Diferențele dintre metoda liniară și metoda dobânzii efective, aferentă titlurilor aflate în sold la 31.12.2011, înregistrate în debitul contului 58172 "Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație", se vor trata astfel:

Din punct de vedere fiscal: potrivit prevederilor art. 19³ lit. c) pct. 3 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sumele reprezentând elemente de natura cheltuielilor înregistrate suplimentar sunt elemente similare cheltuielilor.

Operațiuni din aplicarea efectivă a IFRS

1. 31 decembrie 2012

Diferențele din modificarea valorii juste înregistrate în alte elemente ale rezultatului global nu au impact fiscal la calculul impozitului pe profit la momentul înregistrării acestora.

Cheltuielile cu deprecierea obligațiunilor înregistrate ca urmare a diminuării valorii juste a activelor financiare în conformitate cu reglementările contabile IFRS, sunt deductibile la determinarea profitului impozabil.

2. 31 decembrie 2013

Urmare a încasării prețului de vânzare se înregistrează anularea deprecierei înregistrate la 31.12.2012

Veniturile reprezentând anularea cheltuielilor cu deprecierea obligațiunilor, înregistrate potrivit reglementărilor contabile, sunt venituri impozabile la determinarea profitului impozabil.

Exemplul IV - Operațiuni de acoperire

Operațiuni efectuate la momentul retratării la data de 01.01.2012

1. Instrumentul de acoperire:

1.1. Instrumentul de acoperire a riscului de valoare justă: diferențele favorabile/nefavorabile de valoare justă aferente instrumentului de acoperire acumulate între momentul inițierii relației de acoperire și 31.12.2011, evidențiate prin creditarea/debitarea contului 58172 “Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație”, se vor trata astfel:

Din punct de vedere fiscal:

- potrivit art. 19³ lit. c) pct. 2 din Codul fiscal, sumele care reprezintă elemente de natura veniturilor înregistrate suplimentar, potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, reprezintă elemente similare veniturilor;
- potrivit art. 19³ lit. c) pct. 3 din Codul fiscal, sumele care reprezintă elemente de natura cheltuielilor înregistrate suplimentar, potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, sunt considerate elemente similare cheltuielilor numai dacă acestea sunt deductibile în conformitate cu prevederile art. 21.

1.2. Instrumentul de acoperire a riscului fluxurilor de trezorerie:

(a) partea eficientă a diferenței favorabile/nefavorabile de valoare justă aferente instrumentului de acoperire acumulată între momentul inițierii relației de acoperire și 31.12.2011, evidențiată prin creditarea/debitarea contului 523 “Diferențe privind instrumentele de acoperire a fluxurilor de trezorerie (partea eficientă)”, se va trata astfel:

Din punct de vedere fiscal: această operațiune nu generează impact fiscal.

(b) partea ineficientă a diferenței favorabile/nefavorabile de valoare justă aferente instrumentului de acoperire acumulată între momentul inițierii relației de acoperire și 31.12.2011, evidențiată prin creditarea/debitarea contului 58172 “Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație”, se va trata astfel:

Din punct de vedere fiscal:

- potrivit art. 19³ lit. c) pct. 2 din Codul fiscal, sumele care reprezintă elemente de natura veniturilor înregistrate suplimentar, potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, reprezintă elemente similare veniturilor;
- potrivit art. 19³ lit. c) pct. 3 din Codul fiscal, sumele care reprezintă elemente de natura cheltuielilor înregistrate suplimentar, potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară,

sunt considerate elemente similare cheltuielilor numai dacă acestea sunt deductibile în conformitate cu prevederile art. 21 din Codul fiscal.

- 2. Elementul acoperit în cadrul unei relații de acoperire a valorii juste:** diferențele favorabile/nefavorabile de valoare justă aferentă elementului acoperit acumulată între momentul inițierii relației de acoperire și 31.12.2011 evidențiată cu ajutorul contului 58172 “Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație”, se vor trata astfel:

Din punct de vedere fiscal:

- potrivit art. 19³ lit. c) pct. 2 din Codul fiscal, sumele care reprezintă elemente de natura veniturilor înregistrate suplimentar, potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, reprezintă elemente similare veniturilor;
- potrivit art. 19³ lit. c) pct. 3 din Codul fiscal, sumele care reprezintă elemente de natura cheltuielilor înregistrate suplimentar, potrivit reglementărilor contabile conforme cu Standardele internaționale de raportare financiară, sunt considerate elemente similare cheltuielilor numai dacă acestea sunt deductibile în conformitate cu prevederile art. 21 din Codul fiscal.

Operațiuni din aplicarea efectivă a IFRS

I. Operațiunile de acoperire a riscului valorii juste

- 1.** Modificările de valoare justă ale instrumentului financiar derivat de acoperire, înregistrate în conturile de cheltuieli/venituri privind instrumentele de acoperire se vor trata astfel:

Din punct de vedere fiscal: veniturile și cheltuielile generate de evaluarea ulterioară a instrumentelor financiare derivate, înregistrate potrivit reglementărilor contabile, sunt luate în calcul la stabilirea profitului impozabil potrivit prevederilor pct. 12 al Titlului II “Impozitul pe profit” din HG nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare.

- 2.** Modificările de valoare justă ale elementului acoperit și atribuite riscului acoperit înregistrate în conturile de cheltuieli/venituri privind elementele acoperite se vor trata astfel:

Din punct de vedere fiscal: sunt venituri impozabile/ cheltuieli deductibile potrivit prevederilor art. 19 alin.(1) și art. 21 alin.(1) din Codul fiscal.

II. Operațiunile de acoperire a riscului fluxurilor de trezorerie

Operațiunile de acoperire a riscului fluxurilor de trezorerie aferente unei tranzacții viitoare angajate care are drept rezultat ulterior recunoașterea unui activ financiar sau a unei datorii financiare

Modificările de valoare justă ale instrumentelor de acoperire:

a) aferente părții eficiente a acoperirii evidențiate în alte elemente ale rezultatului global, se vor trata astfel:

Din punct de vedere fiscal: această operațiune nu generează impact fiscal.

b) aferente părții ineficiente a acoperirii înregistrate în conturile de cheltuieli/venituri privind instrumentele de acoperire a riscului fluxurilor de numerar, se vor trata astfel:

Din punct de vedere fiscal: veniturile și cheltuielile generate de evaluarea ulterioară a instrumentelor financiare derivate, înregistrate potrivit reglementărilor contabile, sunt luate în calcul la stabilirea profitului impozabil potrivit prevederilor pct. 12 al Titlului II "Impozitul pe profit" din HG nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare.

În momentul recunoașterii în contul de profit și pierdere a câștigurilor/pierderilor, evidențiate anterior în alte elemente ale rezultatului global, acestea se vor trata astfel:

Din punct de vedere fiscal: sunt venituri impozabile/ cheltuieli deductibile potrivit prevederilor art. 19 alin. (1) și art. 21 alin. (1) din Codul fiscal.

Exemplul V - Retratarea mijloacelor fixe amortizabile ca urmare a trecerii de la modelul reevaluării la modelul bazat pe cost.

O instituție de credit prezintă următoarea situație cu privire la un mijloc fix amortizabil:

- cost de achiziție: 1.000.000 lei;
- rezervă din reevaluare înregistrată la 31.12.2003: 300.000 lei;
- rezervă din reevaluare înregistrată la 31.12.2004: 500.000 lei;
- amortizarea rezervelor din reevaluare cumulată la 31.12.2011 este de 350.000 lei, din care:
 - suma de 150.000 lei a fost dedusă potrivit prevederilor Codului fiscal în vigoare pentru perioadele respective și nu a intrat sub incidența prevederilor art. 22, alin. (5¹) din Codul fiscal;
 - suma de 200.000 lei nu a fost dedusă potrivit prevederilor Codului fiscal;
- actualizarea cu rata inflației a mijlocului fix, evidențiată la data de 01.01.2012 în contul rezultatul reportat este de 200.000 lei (suma brută), iar amortizarea cumulată aferentă costului inflatat este de 50.000 lei;
- metoda de amortizare: amortizare liniară.

Pentru simplificare considerăm că durata de amortizare contabilă este egală cu durata normală de utilizare fiscală.

Operațiuni efectuate la momentul retratării la data de 01.01.2012

La 01.01.2012, odată cu aplicarea Standardelor Internaționale de Raportare Financiară, în situația în care se trece de la modelul reevaluării la modelul bazat pe cost, au loc următoarele operațiuni:

Etapă I: Eliminarea efectului reevaluărilor:

- 1. eliminarea surplusului din reevaluare în sumă de 800.000 lei;**
- 2. anularea sumelor reprezentând amortizarea reevaluării în sumă de 350.000 lei;**

Din punct de vedere fiscal:

Operațiunea de anulare a rezervei nu are impact fiscal, deoarece, în acest caz, impozitarea se efectuează ca urmare a anulării sumelor reprezentând amortizarea reevaluării în sumă de 350.000 lei. Pentru sumele provenite din anularea amortizării rezervelor de reevaluare, din punct de vedere fiscal, se va face distincția între amortizarea rezervei din reevaluare care a fost dedusă la calculul profitului impozabil și amortizarea rezervei din reevaluare care nu a fost dedusă la calculul profitului impozabil, astfel:

- conform prevederilor art. 19³ lit. c) pct. 1 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sumele care provin din anularea unor cheltuieli pentru care s-a acordat deducere reprezintă elemente similare veniturilor (150.000 lei în exemplul dat);
- conform prevederilor art. 19³ lit. c) pct. 4 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sumele care provin din anularea unor cheltuieli pentru care nu s-a acordat deducere nu reprezintă elemente similare veniturilor (200.000 lei în exemplul dat).

Etapă II: Înregistrarea actualizării cu rata inflației

- 1. actualizarea cu rata inflației a valorii mijlocului fix cu suma de 200.000 lei;**
- 2. actualizarea cu rata inflației a valorii amortizării mijlocului fix cu suma de 50.000 lei.**

Din punct de vedere fiscal:

Conform art. 19³ lit. b) pct. 1 din Codul fiscal, sumele brute înregistrate în creditul contului rezultatul reportat, provenite din actualizarea cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor, sunt tratate ca rezerve și impozitate potrivit art. 22 alin. (5), cu condiția evidențierii în soldul creditor al acestuia, analitic distinct.

Prin urmare, suma de 200.000 lei este tratată ca rezervă dacă aceasta este evidențiată în soldul creditor al contului rezultatul reportat, analitic distinct.

Suma de 50.000 lei reprezintă element similar cheltuielilor, potrivit 19³ lit. b) pct. 3 din Codul fiscal.

În situația în care sumele brute înregistrate în creditul contului rezultatul reportat, provenite din actualizarea cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor, nu sunt menținute în soldul creditor al acestuia, analitic distinct, conform articolului 19³ lit. b) pct. 1¹ din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare, sumele respective se impozitează astfel:

- sumele care au fost anterior deduse se impozitează la momentul utilizării potrivit art. 22 alin. (5); diminuarea soldului creditor al contului rezultatul reportat, analitic distinct, în care sunt înregistrate sumele din actualizarea cu rata inflației a mijloacelor fixe amortizabile și a terenurilor cu sumele rezultate din actualizarea cu rata inflației a amortizării mijloacelor fixe se consideră utilizare a rezervei;
- sumele care sunt deduse ulterior prin intermediul amortizării fiscale sau al cheltuielilor privind activele cedate și/sau casate, se impozitează concomitent cu deducerea amortizării fiscale, respectiv la momentul scăderii din gestiune a mijloacelor fixe și terenurilor, după caz.

Exemplul VI – Active imobilizate deținute în vederea vânzării

1. Clasificarea activelor imobilizate drept deținute în vederea vânzării

Se consideră următorul exemplu:

Ca urmare a existenței unui plan de vânzare, o instituție de credit deține un activ imobilizat pentru activitatea proprie pentru care ia decizia clasificării acestuia în vederea vânzării. La acest moment pentru activul imobilizat respectiv se dețin următoarele date:

- cost de achiziție: 15.000 lei
- amortizare cumulată: 4.000 lei
- valoare contabilă: 11.000 lei

Pentru simplificare considerăm că amortizarea contabilă este egală cu amortizarea fiscală.

La momentul transferului valoarea justă a activului imobilizat este de 7500 lei și se constată o depreciere față de valoarea contabilă (11.000 lei) în sumă de 3.500 lei.

Din punct de vedere fiscal:

Veniturile reprezentând anularea cheltuielilor cu ajustările pentru deprecierea imobilizărilor corporale/stocurilor sunt venituri neimpozabile la calculul profitului impozabil. Cheltuielile cu ajustările pentru deprecierea imobilizărilor corporale/stocurilor sunt cheltuieli nedeductibile la calculul profitului impozabil.

2. Încetarea clasificării activelor imobilizate deținute în vederea vânzării

Ulterior, la 6 luni după momentul clasificării, se modifică planul de vânzare al activului imobilizat deținut în vederea vânzării. Drept urmare, acesta este transferat în categoria imobilizări corporale în scopul utilizării pentru activitatea proprie. Amortizarea cumulată la momentul clasificării este în sumă de 4.000 lei, iar amortizarea care s-ar fi înregistrat dacă activul nu ar fi fost transferat este în sumă de 1000 lei.

Operațiuni regăsite în evidență:

- transferul activului imobilizat deținut în vederea vânzării în categoria activelor deținute pentru activitate proprie;
- cheltuielile cu amortizarea suplimentară înregistrată la momentul transferului activului imobilizat deținut în vederea vânzării în categoria activelor deținute pentru activitate proprie ;
- veniturile/cheltuielile cu ajustările pentru deprecierea activelor imobilizate care încetează a mai fi clasificate ca deținute în vederea vânzării, la momentul reclasificării în categoria activelor imobilizate deținute pentru activitatea proprie.

Din punct de vedere fiscal:

Cheltuiala cu amortizarea suplimentară înregistrată la momentul reclasificării activului imobilizat deținut în vederea vânzării în categoria activelor deținute pentru activitate proprie este nedeductibilă fiscal, urmând a se recalcula valoarea fiscală rămasă neamortizată și durata de amortizare conform art. 24 alin. (23) din Codul Fiscal.

Astfel, valoarea fiscală rămasă neamortizată este 11.000 lei.

Durata de amortizare este durata normală de utilizare rămasă determinată în baza duratei normale de utilizare inițiale, din care se scade durata în care a fost clasificat în categoria activelor imobilizate deținute în vederea vânzării. Amortizarea fiscală se calculează începând cu luna următoare celei în care a fost reclasificat în categoria activelor imobilizate deținute pentru activitatea proprie, prin recalcularea cotei de amortizare fiscală.

Veniturile reprezentând anularea cheltuielilor cu ajustările pentru deprecierea imobilizărilor corporale/stocurilor sunt venituri neimpozabile la calculul profitului impozabil. Cheltuielile cu ajustările pentru deprecierea imobilizărilor corporale/stocurilor sunt cheltuieli nedeductibile la calculul profitului impozabil.

Exemplul VII – Investiții imobiliare

Instituția de credit A deține o clădire clasificată în categoria imobilizărilor corporale pentru care se ia decizia utilizării în scopul realizării de venituri din chirii. Prin urmare, aceasta este transferată în categoria investițiilor imobiliare. La acest moment se dețin următoarele date:

- cost de achiziție: 15.000 lei;
- amortizare cumulată: 4.000 lei;
- valoare contabilă: 11.000 lei.

Pentru simplificare considerăm că amortizarea contabilă este egală cu amortizarea fiscală.

Transferul din categoria imobilizări corporale în categoria investițiilor imobiliare
După recunoașterea investiției imobiliare pentru evaluarea acesteia se poate alege unul din următoarele modele:

a) **Modelul bazat pe cost**

În cazul modelului bazat pe cost, concomitent cu transferul costului de achiziție (15.000 lei), se va face și transferul valorii amortizate (4.000 lei).

Operațiuni regăsite în evidență:

- înregistrarea cheltuielilor cu amortizarea;
- înregistrarea cheltuielilor cu ajustările pentru deprecierea investițiilor imobiliare;
- reluarea (anularea/diminuarea) ajustărilor pentru deprecierea investițiilor imobiliare.

Din punct de vedere fiscal:

Cheltuielile cu amortizarea investițiilor imobiliare sunt deductibile conform art. 24 din Codul Fiscal.

Cheltuielile cu ajustările pentru deprecierea investițiilor imobiliare sunt nedeductibile iar veniturile reprezentând anularea/diminuarea ajustărilor pentru depreciere sunt neimpozabile la determinarea profitului impozabil.

b) Modelul bazat pe valoarea justă

În cazul modelului bazat pe valoarea justă, transferul se face la valoarea contabilă (11.000) iar evaluarea investiției imobiliare se face la valoarea justă.

Operațiuni regăsite în evidență sunt:

- înregistrarea veniturilor din ajustările valorii juste (diferențele pozitive rezultate din reevaluarea tuturor elementelor din clasa de investiții imobiliare la valoarea justă);
- înregistrarea cheltuielilor cu ajustările valorii juste (diferențele negative rezultate din reevaluarea tuturor elementelor din clasa de investiții imobiliare la valoarea justă).

Din punct de vedere fiscal:

Potrivit art. 7 alin. (1) pct. 34 lit. d) din Codul fiscal pentru proprietățile imobiliare clasificate ca investiții imobiliare, valoarea fiscală este reprezentată de costul de achiziție, de producție sau de valoarea de piață a investițiilor imobiliare dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport la data intrării în patrimoniul contribuabilului, utilizată pentru calculul amortizării fiscale, după caz. În valoarea fiscală se includ și evaluările efectuate potrivit reglementărilor contabile. În cazul în care se efectuează evaluări ale investițiilor imobiliare care determină o descreștere a valorii acestora sub valoarea rămasă neamortizată stabilită în baza costului de achiziție/producție sau valorii de piață a investițiilor imobiliare dobândite cu titlu gratuit ori constituite ca aport, valoarea fiscală rămasă neamortizată a investițiilor imobiliare se recalculează până la nivelul celei stabilite pe baza costului de achiziție/producție sau valorii de piață, după caz, a investițiilor imobiliare.

Veniturile reprezentând modificarea valorii juste a investițiilor imobiliare, ca urmare a evaluării ulterioare utilizând modelul bazat pe valoarea justă sunt neimpozabile potrivit art. 20 lit. g) din Codul fiscal. Aceste sume sunt impozabile concomitent cu deducerea amortizării fiscale, respectiv la momentul scăderii din gestiune a acestor investiții imobiliare, după caz.

Cheltuielile reprezentând modificarea valorii juste a investițiilor imobiliare ca urmare a evaluării ulterioare utilizând modelul bazat pe valoarea justă, în cazul în care se înregistrează o descreștere a valorii acestora sunt nedeductibile potrivit art. 21 alin. (4) lit. ³) din Codul fiscal.

Exemplu VIII - Retratarea cheltuielilor de constituire

La data de 31 decembrie 2008 instituția de credit X a efectuat cheltuieli de constituire în sumă de 100.000 lei.

Din **punct de vedere contabil**, conform prevederilor pct. 99.(1) din Ordinul BNR nr.13/2008 pentru aprobarea Reglementărilor contabile conforme cu directivele europene, aplicabile instituțiilor de credit, instituțiilor financiare nebancare și Fondului de garantare a depozitelor în sistemul bancar, instituția de credit a optat pentru imobilizarea cheltuielilor de constituire și a amortizat liniar aceste cheltuieli pe o perioadă de 5 ani.

Cheltuielile cu amortizarea cheltuielilor de constituire aferente perioadei 01 ianuarie 2009 – 31 decembrie 2011 sunt în suma de 60.000 lei .

Din punct de vedere fiscal: amortizarea cheltuielilor de constituire este deductibilă la calculul profitului impozabil potrivit prevederilor punctului 12 din Normele Metodologice date în aplicarea art. 19 alin. (1) din Codul fiscal, aprobate prin H.G. nr. 44/2004, cu modificările și completările ulterioare.

Operațiuni efectuate la momentul retratării la data de 01.01.2012

Conform IFRS cheltuielile de constituire sunt recunoscute drept cheltuieli atunci când sunt suportate. Prin urmare, se efectuează retratarea acestora, instituția de credit X putând opta să efectueze această retratare prin una din cele două variante prezentate mai jos:

Varianta 1

Anularea cheltuielilor cu amortizarea imobilizărilor necorporale în sumă de 60.000 lei prin creditarea contului 58172 "Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație" și reclassificarea cheltuielilor de constituire din categoria "imobilizări necorporale" în categoria "cheltuieli" prin debitarea corespunzătoare a contului 58172 "Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație" cu suma de 100.000 lei.

Din punct de vedere fiscal: suma de 60.000 lei înregistrată în creditul contului 58172 "Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație" reprezintă element similar veniturilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. c) pct. 1 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Suma de 100.000 lei înregistrată în debitul contului 58172 "Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație" reprezintă element similar cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit. c) pct. 3 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.

Varianta 2

Înregistrarea în debitul contului 58172 "Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație" a valorii rămase neamortizate a imobilizării necorporale cheltuieli de constituire în sumă de 40.000 lei.

Din punct de vedere fiscal, suma de 40.000 lei înregistrată în debitul contului 58172 "Rezultatul reportat provenit din alte ajustări, mai puțin ajustarea la inflație" reprezintă element similar cheltuielilor, în conformitate cu prevederile art. 19³ lit.c) pct. 3 din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare.